

Liikenne- ja viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Tapausesimerkkejä ammattikuljettajan ajoterveydestä

Ammattikuljettajan ajoterveys –webinaari 10.11.2020

Inkeri Parkkari
johtava asiantuntija, Traficom

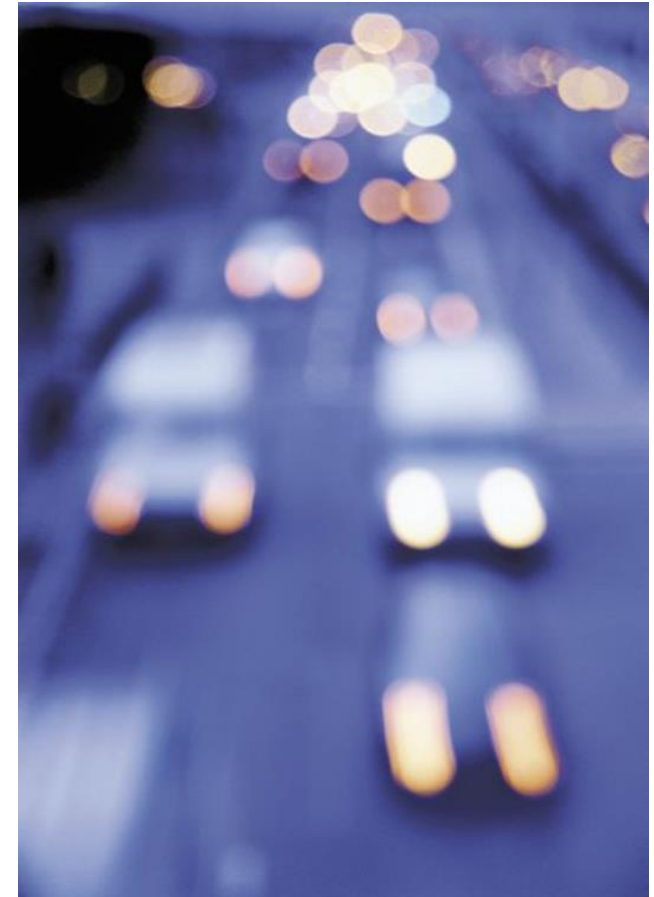
Helsingin ja Uudenmaan liikenneonnettomuuksien
tutkijalautakuntien käyttäytymistiedejäsen

Tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinta

- ▶ Lakisääteistä, tarkoituksena liikenneturvallisuuden parantaminen
- ▶ 20 alueellista tutkijalautakuntaa, itsenäisiä ja riippumattomia
- ▶ Jäsentyypit: poliisi, ajoneuvotekninen, liikennetekninen, lääkäri, käyttäytymistiede + muita tarvittaessa
- ▶ Tutkitaan kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet (ml. luonnolliset kuolemat) + muita (350–400kpl/vuosi)
- ▶ Ei kantaa syyllisyys- tai korvauskysymyksiin

- ▶ Tutkinnan prosessi
  - ▶ Tutkinnassa selvitetään liikenneonnettomuuden kulku, olosuhteet, riskitekijät ja seuraukset liikenneonnettomuuden syiden selvittämiseksi ja niistä johtuvien onnettomuuksien ehkäisemiseksi vastaisuudessa.
  - ▶ Laajat tiedonsaantioikeudet

Tapausesimerkki 1

- ▶ Noin 50-vuotias yhdistelmäajoneuvon mieskuljettaja
- ▶ Työvuoro alkanut aamuyöllä, ajanut noin 3 tuntia
- ▶ Vasemmalle kääntyvä kaarre > ajautui oikealle ulos tieltä ja yhdistelmä kaatui
- ▶ Kuljettaja sai tajunnan menetykseen johtaneen sairauskohtauksen
- ▶ Jo aiemmin ajaminen oli ollut epävarmaa ja yhdistelmä ajautunut vastaan tulevan liikenteen kaistalle
- ▶ Lievät vammat ulosajosta

Tapausesimerkki 1

Tapahtumahetkellä kuljettajalla vakava infektio ja korkea kuume

Kuljettaja ei tunnistanut terveydentilansa heikkenemistä riittävällä tavalla

Taustalla:

- Glukoosiaineenvaihdunnan häiriö
- Säännöllistä hoitoa vaativa sisäelimen toimintaan liittyvä sairaus
- Unenlaatua heikentävä, unenpuutetta ja väsymystä aiheuttava sairaus
- Myös kohtausriskiä lisääviä muita sairauksia
- Saanut aiemminkin sairauskohtauksia ja ollut sairaalahoidossa

Taustalla:

- Ajokuntoa oli epäilty jo noin viikkoa aiemmin > käynti työterveyshuollossa > lääkäri ei nähnyt tarvetta puuttua ajamiseen
- Vuotta aiemmin arvioitu eri sairauksien yhteisvaikutusta (joista jo 2 olisi riittänyt R2-oikeuden peruuttamiseen) > ilmoitusta poliisille ei tehty
- Poliisin osalta ajoterveyden arviointia ei ole suoritettu
- Kuljettaja arvioi pystyvänsä toimimaan raskaan liikenteen kuljettajana turvallisesti

Tapausesimerkki 2

- ▶ Noin 55-vuotias yhdistelmäajoneuvon mieskuljettaja
- ▶ Työvuoro alkanut aamulla, noin tunnin ajon jälkeen ajaminen muuttui epävarmaksi (20 minuuttia ennen ulosajoa).
- ▶ Valtatiellä nopeus vaihteli välillä 50-90 km/h. Käynyt toistuvasti vastaantulevien kaistalla.
- ▶ Oli ollut tarkoitus pysähtyä > ajoi ohi ja vielä noin 30 km ennen suistumista
- ▶ Yhdistelmä käynyt myös vastaantulevan liikenteen kaistalla, josta voimakkaan ohjausliikkeen seurauksena törmäsi oikeanpuoleiseen kaiteeseen ja suistui sen läpi pengerialueelle
- ▶ Kuljettaja sai ajonaikaisen perussairauteen liittyvän sairauskohtauksen
- ▶ Ei vammoja ulosajosta

Tapausesimerkki 2

Kuljettajalla vain heikkoja muistikuvia onnettomuutta edeltäneestä ajosta

Kuljettaja ei tunnistanut terveydentilansa heikkenemistä riittävällä tavalla

Taustalla:

- Glukoosiaineenvaihdunnan häiriö
- Sairauteen liittyviä elinkomplikaatioita
- Näkökyky ei täyttänyt R2-luokan vaatimuksia
- Lääkitys oli, mutta jätti aamiaisen väliin
- *Huom: Kuljettajan sairaus on nykyään este uuden RII ryhmän ajokortin myöntämiselle. Vanhana ajo-oikeuden haltijana ajo oli mahdollista, jos kohtauksia ei esiinny*

- Poliisipartio ei määrännyt kuljettajaa väliaikaiseen ajokieltoon, vaan se tehtiin vasta tutkivan poliisin ilmoitettua asiasta kotipaikkakunnan poliisille.
- Kuljettaja määrättiin lääkärin ajokieltoon, mutta lääkäri ei tehnyt ilmoitusta poliisille vaikka oli ilmeistä, etteivät R2-luokan vaatimukset enää täyttyneet

Turvallisuuden parannusehdotuksia koottuna

- ▶ Kuljettajien oma vastuu, tiedottaminen riskeistä
- ▶ Ajoterveyden arviointi riittävän laaja-alaisesti, koulutuksen lisääminen, ohjeistuksen kehittäminen
- ▶ Ajo-oikeuden laajuuden selvittäminen
- ▶ Lääkärin ja ajo-oikeusasioissa toimivaltaisen viranomaisen yhteistyön kehittäminen ja tiedonkulun parantaminen
- ▶ Poliisien koulutusta ajoterveysongelmien tunnistamiseen tulee lisätä ja ohjeistusta ongelma tilanteiden ratkaisemiseen valvontatilanteissa tulee selkeyttää
- ▶ Työnantajien mahdollisuus saada tietoa ammattikuljettajan työkyvystä

Kiitos

inkeri.parkkari@traficom.fi

[@InkeriParkkari](#)

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus